

ΚΡΗΤΙΚΗ ΚΟΜΙΤΕΙΑ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤΑ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΩΝ

ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΧΕΥΑΤΩΓΕΙΩΝ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1901

Ἄρθ. 119

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν ἀνωτέρων

Παρθενγωγείων

ΗΜΕΙΣ ΠΡΗΓΚΙΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἵπατος Ἀρμοστής ἐν Κρήτῃ

Ἐχόντες ἐπ' ἑσὶν τὰ ἀρθρα 49, 55 καὶ 56 τοῦ Νόμου
περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδείσεως,

Ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μοναδικόν

Ἡ κατὰ τὰς διαφόρους τάξεις κατανομή τῶν μαθημά-
των καὶ τὸ ὠρολόγιον πρόγραμμα τῆς διδασκαλίας αὐτῶν
ἐν τοῖς Ἀνωτέροις Παρθενγωγείοις ὀρίζονται ὡς ἔπεται.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Μαθήματα	Α.	Β.	Γ.	Δ.
Θρησκευτικά	2	2	3	3
Ἑλληνικά	12	12	12	12
Ἀριθμητική	3	3	2	—
Γεωμετρία καὶ Ἀριθμητικὴ	—	—	—	2
Φυσικά	2	2	2	2
Κοσμογραφία	—	—	—	1
Γεωγραφία	2	2	2	—
Ἱστορία	3	3	3	3
Οἰκιακὴ Οἰκονομία	1	—	2	—
Οἰκιακὴ παιδαγωγικὴ	—	—	—	2
Γαλλικά	2	2	2	2
Καλλιγραφία	1	1	—	1
Ἰγιογραφία	1	1	—	1
Μουσικὴ	1	1	—	1
Γυμναστικὴ	—	2	—	2
Χειροτεχνήματα	4	4	4	5
	33	33	32	5 32

ΣΗΜ. α. Οἱ ἐπὶ τῶν γραμμῶν γεγραμμένοι ἀριθμοὶ ὁλοῦσι τὰς ὥρας, καθ' ἃς αἱ ἐκαστῶν τάξεις συνδιδάσκονται τὸ ἰαντιστοιχοῦν μάθημα.

ΣΗΜ. β. Ὅταν λειτουργοῦσι τρεῖς μόνον τάξεις, συνδιδασκαλία γίνεται· εἰς τὰς δύο κατωτέρας τάξεις, ἡ δὲ ἄνωτέρα διδάσκειται ἰδιαιτέρως. Ὅπου δὲ δὴν ὑπάρξει γῆρας ἢ ὥρα κατώτερος ἰαθισμοῦ εἰς δύο τάξεις, πρὸς συνδιδασκαλίαν, τὰ συνδιδασκόμενα μαθήματα διδασκονται ἰδιαιτέρως.

ΣΗΜ. γ. Αἱ πρακτικὴ γνώσεις κηπουρικῆς, φυτοκομίας καὶ σποροτροφίας διδάσκονται ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατόν καθ' ὥρας ὀριστομένης ἐκ τῶν Δ. συνθηρῶν.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ
ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

I Θρησκευτικά

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἐπὶ Ἱστορίᾳ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἀπομνημόνευσις ἀπολυτικῶν ἐκ τῆς ὀκτωήχου καὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν μετ' ἐπεξηγήσεως αὐτῶν. Ὅλιγα ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης κατ' ἐκλογὴν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἐπὶ Ἱστορίᾳ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Μεθ' ἕκαστον μᾶθημα ἐκ τῆς Παλαιᾶς ἢ Καινῆς Διαθήκης γίνονται ἐν τε τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ τάξει σύντομος ἐξήγησις ῥητοῦ τῆς Ἁγίας Γραφῆς περιλαμβανόντος τὸ ἐν τῷ ἱστορήματι περιεχόμενον θρησκευτικὸν ἢ ἠθικὸν διήγημα· ἀπομνημόνευσις ἀπολυτικῶν τῶν θεολογικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐπιφανῶν ἁγίων μετ' ἐπεξηγήσεως τούτων· ἀπαξ τῆς εβδομάδος διδάσκειται λειτουργικὴ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Σύντομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία κατ' ἐγκεκριμένον ἐγχειρίδιον. Ἑρμηνεία εἰς τὰς παραβολὰς.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἑρμηνεία εἰς ἐκλεκτὰς περικοπὰς ἐκ τοῦ Ἐυαγγελίου (εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ θρους ὀμιλίαν) καὶ ἐκ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων. Ἐκ τῆς Κατηχήσεως τὰ σπουδαιότερα.

II Ἑλληνικά

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἑρμηνεία μύθων καὶ διηγημάτων ἐκ τῆς διὰ τὰ Παρ-

Οεκαγωγεία συγγραφείσας Χρηστομαθείας Παππαβασιλείου (διὰ τὴν ἄ τάξιν). Ἐκ τῆς γραμματικῆς τὸ ὁμαλὸν τυπικὸν τῆς Ἀττικῆς διαλείπεται μέχρι τοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων τῶν ὑποκείμενων ῥημάτων μετὰ τῶν ἀναγκαιοτάτων κανόνων καὶ ἄνευ πολλῶν γραμματικῶν λεπτομερειῶν. Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκαστοῦ διδασκόμενου μέρους τῆς Γραμματικῆς δι' ἀσκήσεων περὶ τὴν κλίσην γηνομένων, θέματα μικρὰ ἐκ τῆς νέας εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀπαρτιζόμενα ἐκ λέξεων ἐξηγηθεισῶν καὶ ὁράσεων τοῦ κειμένου. Μικραὶ ἐκθέσεις ἀπᾶς τῆς εβδομάδος ὧν ἡ μορφή καὶ τὸ περιεχόμενον δίδεται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος καὶ ἀναπτύσσεται ὑπὸ τῶν μαθητηρίων. Ἐκ τοῦ συντακτικοῦ τὰ στοιχειωδέστατα, (ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κύρια καὶ δευτερεύουσαι προτάσεις, ἀνάλλυσις τοῦ ἀπαρμεφάτου διὰ τοῦ νὰ καὶ ὅτι. Νέα Ἑλληνικά. Ἐκλεκτὰ τεμάχια ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τῆς Ἀρσινόης Παπαδοπούλου.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἐκ τῆς Κύρου Ἀναβάσεως. Ἐρμηνεῖα ἐκλεκτῶν μερῶν ἐκ τῶν τριῶν πρώτων βιβλίων. Ἐκ τῆς Γραμματικῆς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὁμαλοῦ τυπικοῦ, τὸ ἀνωμαλὸν τυπικὸν ἄνευ λεπτομερειῶν καὶ γενικώτατα ἐκ τῶν περὶ παραγωγῆς καὶ συνθέσεως μερῶν. Ἐφαρμογὴ διὰ θεμάτων τοῦ διδασκόμενου μέρους τῆς Γραμματικῆς καὶ σχηματισμὸς ὁράσεων καὶ προτάσεων διὰ λέξεων εὐρισκόμενων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ ἐξηγηθεισῶν. Ἐκθέσεις ὡς καὶ ἐν τῇ Α' τάξει.

Ἐκ τοῦ Συντακτικοῦ ὅλος ἐμπειρικῶς κατὰ τὰς παρυσιαζόμενας ἐν τῇ ἔρμηνειᾳ ἀνάγκας, διάφοροι τρόποι ἀναλύσεως τῶν μετοχῶν, γενικὴ ἀπόλυτος, δοτικὴ τοῦ αἰτίου καὶ τῆς ἀναφορᾶς, αἰτιατικὴ τῆς ἀναφορᾶς, εὐκτικὴ καὶ ὀριστικὴ μετὰ τοῦ ἄν.

Νέα Ἑλληνικά. Ἐκ τοῦ β'. τόμου τοῦ Γεροστάθου τὰ ἐκλεκτότερα τεμάχια.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἐκ τῆς Κύρου Παιδείας κατ' ἐκλογὴν καὶ Ἰσοκράτους

πρὸς Δημόκλον παραίνεσις. Ἐπανάληψις τῶν εἰς με καὶ ἀνωμαλῶν ῥημάτων. Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκαστοῦ διδασκόμενου μέρους τοῦ συντακτικοῦ διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς παραφράσεως ἐπὶ τοῦ πινάκος ἐκ τοῦ νέου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα.—Ἀπᾶς τῆς εβδομάδος γραπτὴ κατ' οἶκον παράφρασις ἐκ τοῦ νέου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα.—Ἀπομνημονεύσεις λέξεων καὶ ὁράσεων ἐκ τοῦ ἐρμηνευομένου συγγραφέως.

Νέα Ἑλληνικά. Ἀνάγνωσις τεμαχίων ἐκ ποιητικῶν ἔργων τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων καὶ ἐκ τῶν Ὀρθοπευτικῶν μελετῶν Μαυροκορδάτου.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ τοῦ Ξενοφῶντος τὰ ἐκλεκτότερα κατὰ οἶκον καὶ ἐκλογὰς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἰδίᾳ τὸ περὶ Προσευχῆς. Ὀδυσσεΐας ἐν στοιχείοις πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ἐρμηνεΐαν. Συνέχεια καὶ τέλος τοῦ Συντακτικοῦ ἐπαναλαμβάνομένης καὶ τῆς Γραμματικῆς διὰ θεμάτων ὀρθογραφικῶν. Ἐφαρμογὴ τοῦ ἐκαστοῦ διδασκόμενου μέρους τοῦ Συντακτικοῦ διὰ προφορικῶν καὶ γραπτῶν παραφράσεων εἰς τὸ ἀρχαῖον ἰδιῶμα κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ.

Νέα Ἑλληνικά. Ἡ Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους κατὰ μετάφρασιν.

III Ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τοῦ Φιλίππου μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κορίνθου τὰ κεφαλαιωδέστατα ἐκ τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ Βυζαντινῆς μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν

λατίνων μέχρι τῆς ἀλώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Νέας Εὐρώπης αἱ ἀνακαλύψεις καὶ ἐρευνήσεις καὶ διὰ βραχέων ἢ θερηκευτικῆ μεταρρυθμίσει. Οἱ Ἕλληνας ὑπὸ τοὺς Τούρκους καὶ οἱ ἀγῶνες τῶν Σουλτανῶν ἐν ἐκτάσει. Ἐπανάστασις τοῦ Δασκαλογιάννη ἐν Κρήτῃ καὶ τοῦ Ὀρλώφ ἐν Πελοποννήσῳ.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως· διαίρεσις τῶν ἱστορικῶν γεγονότων κατ' ἔτη. Τὰ ἐν Κρήτῃ κατὰ τὴν Ἑλλάσιν. Ἐπανάστασις γενόμενα καὶ αἰ μετὰ ταῦτα ἑκπανάστασις κατὰ τῆς Τουρκίας διὰ βραχέων. Συντομοτάτη εἰσαγωγή εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν σημερινῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν καὶ ἡ ἱστορία τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν 19 αἰῶνα.

IV. Γεωγραφία

ΤΑΞΙΣ Α'.

Τὰ ἀναγκαῖα ἐκ τῆς μαθηματικῆς καὶ φυσικῆς Γεωγραφίας. Γεωγραφία τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος· χαρτογραφήσις τῶν διαφόρων τοῦτου νομιῶν καὶ τῆς Κρήτης· ἡ διδασκαλία τῆς Γεωγραφίας ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν πρακτικῆ. Ἀπαγορεύεται δὲ ῥητῶς ἡ διδασκαλία τῆς Γεωγραφίας ἄνευ χαρτογραφίσεως τοῦ διδασκομένου ἢ ἐξετάζομένου μέρους ἐπὶ τοῦ πίνακος.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Γεωγραφία τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου καὶ τῶν μεσημβρινῶν καὶ κεντρικῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Χαρτογράφησις τούτων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Γεωγραφία τῶν βορείων Κρατῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν λοιπῶν Ἠπειρῶν. Χαρτογράφησις ἐπὶ τοῦ πίνακος. Ἐκτενέστερον διδάσκειται ἡ Μικρὰ Ἀσία αἱ ὑπόδουλοι νῆσοι, καὶ ἡ Αἴγυπτος τὰ λοιπὰ ἐν συντομίῃ. Αἱ μεγάλαι πόλεις τοῦ κόσμου· αἱ μεγάλαι κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ἑμπορικαὶ ὁδοί.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Κοσμογραφίας Στοιχεῖα. Ἡ γῆ ἀστὴρ, τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἀστέρων, ζῶδια, Γαλαξίας, ὁ ἥλιος, ἡ γῆ ὡς πλανήτης· σχῆμα καὶ μέγεθος τῆς γῆς, ζῶνα καὶ πόλοι, μοῖραι, ἰσημερινός, μεσημβρινός, πολικοὶ κύκλοι, ἡ κίνησις τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονά της, ἡμέρα καὶ νύξ, κινήσις περὶ τὸν ἥλιον. Ὁραὶ τοῦ ἔτους, ζῶνα, ἐκλείψει τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν ἡμερολόγιον. Πάντα ταῦτα διδάσκονται ἄνευ θεωριῶν, πρακτικῶς ὅσον εἶναι δυνατόν.

V. Μαθηματικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἐπανάληψις τῶν ἀκεραίων κλάσματα κοινὰ καὶ δεκαδικὰ. Προβλήματα εἰς ἕκαστον μάθημα ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Συμμεγείς ἀριθμοί· μέτρα σταθμὰ καὶ νομίσματα. Μέθοδος τῶν τριῶν ἀπλῆ. Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων ἐν τῇ Α' τάξει καὶ προβλήματα ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Σύνθετος μέθοδος τῶν τριῶν προβλήματα τοῦ τόκου τῆς μίσεως τῆς ὑπαίσεως τῆς Ἐταιρείας. Ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι ἡ διδασκαλία τῆς Ἀριθμητικῆς γίνεταί διὰ λύσεως ἀφθόνων προβλημάτων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Στοιχεῖα Γεωμετρίας. Ἐπιπεδομετρία, στερεομετρία— ὑπολογισμός τοῦ ὄγκου, τῶν ἐπιφανειῶν, τοῦ ὕψους τῶν σωμάτων κλπ. Ἐπανάληψις τῆς Ἀριθμητικῆς (Κλάσματα— Συμμεγείς μέθοδοι.)

VI Φυσικὴ Ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ζωολογία. Τὰ ἀναγκαῖα ἐκ τῆς σωματολογίας τοῦ ἀν-

θρώπου μετά τινων ὑμηνῶν περὶ κτηρήσεων. Περιγραφή σπουδαίων ἀντιπροσώπων τῶν σπονδυλωτῶν, μετ' ἐξετάσεως τῆς διαίτης καὶ ὠφελείας ἢ βλάβης αὐτῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Φυτολογία. Περιγραφή διαφόρων φυτῶν ἐκ τῶν φανερογάρμων γίνεσις τῶν διαφόρων ὀργάνων τῶν φυτῶν. Τὰ σπουδαιότερα ἐκ τῆς 'Ορυκτολογίας' ἐκ τῆς Γεωλογίας δὲ τὸ περ σισμών, ἡφαιστειῶν, θερμῶν πηγῶν, πετρωμάτων καὶ λιθανθράκων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Φυσικὴ πειραματικὴ. Ἰδιότητες τῶν σωμάτων. Μολοί. Βαρύτης καὶ στοιχεῖα ἐκ τῶν σπουδαιότερων κεφαλαίων τῆς φυσικῆς πλὴν τῆς ἀκουστικῆς καὶ ὀπτικῆς.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἀκουστικὴ καὶ ὀπτικὴ ἐν συντόμῳ. Τὰ στοιχειωδέστερα ἐκ τῆς Χημείας, ὕδωρ, ὀξυγόνον, ὑδρογόνον, ἀήρ, ἄζωτον, ἀπλά καὶ σύνθετα σώματα, ἀνθράξ, καύσις, ἀνθρακικὸν ὄξυ.

VII. Γαλλικὰ

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἀσκήσεις προφορᾶς καὶ ἀναγνώσεως ἐπὶ λέξεων ἢ φράσεων. Ἐκ τῆς Γραμματικῆς ἢ κλίσις τῶν ὁμαλῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων· τὰ βοηθητικὰ ρήματα *avoir* καὶ *être*. Ἀσκήσεις εἰς ἕκαστον τῶν διδασκόμενων μερῶν τῆς Γραμματικῆς, διὰ προφορικῆς καὶ γραπτῆς ἐπὶ τοῦ πίνακος μεταφράσεως προτάσεων εἰς τὴν Γαλλικὴν ἢ γραφῆ τοιοῦτων δεδιδαγμένων κατ' οἶκον πρὸς ἀσκησιν εἰς τὴν ὀρθογραφίαν. Ἑρμηνεῖα φράσεων καὶ διηγηματίων. Ἀπομνημόνευσις τῆς σημασίας λέξεων συνθῆσις ἀπαντωσῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Κλίσις ρημάτων ὁμαλῶν καὶ τὰ συνθέστερα τῶν ἀνωμάλων. Ἀσκήσεις εἰς τὰ διδασκόμενα μέρη τῆς Γραμματικῆς

ὡς καὶ ἐν τῇ Α'. τάξει. Μετάφρασις διηγηματίων καὶ μικρῶν ποιημάτων. Ἀπομνημόνευσις λέξεων ἢ φράσεων καὶ σχηματισμὸς προτάσεων ἐκ τῶν διδασκόμενων λέξεων, κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἐπανάληψις τοῦ ὁμαλοῦ τοπικοῦ συμπλήρωσις τῶν ἀνωμάλων ρημάτων Ἐκ τοῦ Συντακτικοῦ τὰ κυριώτατα περὶ τῆς θέσεως τῶν βοηθητικῶν ρημάτων *avoir* καὶ *être*. Ἀσκήσεις εἰς τὰ διδασκόμενα μέρη τῆς Γραμματικῆς. Ἑρμηνεῖα τεμαχίων ἐκ Χρηστομαθειᾶς καὶ ἀσκήσεις εἰς τὸ ὁμιλεῖν Γαλλιστὶ ἐπὶ τοῦ ἑρμηνευθέντος τεμαχίου ἢ ἐπὶ συμβάντων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ἐν ἑκάστῃ ὥρᾳ διδασκαλίας.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἐπανάληψις τῶν ἀνωμάλων ρημάτων καὶ ἀσκήσεις εἰς αὐτὰ διὰ προφορικῶν καὶ γραπτῶν μεταφράσεων εἰς τὴν Γαλλικὴν.

Ἐκ τοῦ Συντακτικοῦ τὰ κυριώτερα περὶ χρόνων· περὶ ὀριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς ἔφαρμιγῆ εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν τοῦ Συντακτικοῦ διὰ μεταφράσεων γραπτῶν καὶ προφορικῶν εἰς τὴν Γαλλικὴν. Ἑρμηνεῖα διηγημάτων καὶ ἱστορικῶν μερῶν ἐκ βιβλίων ἑγκεκριμένων. Ἀσκήσεις εἰς τὸ ὁμιλεῖν Γαλλιστὶ καὶ ἀπομνημόνευσις λέξεων καὶ φράσεων.

VIII. Οἰκιακὴ οἰκονομία

ΤΑΞΙΣ Α' καὶ Β'.

Ἡ συμπεριφορὰ, τὸ καθάρισμα τῶν παραθύρων, τῶν ταπήτων, τῶν ἐπίπλων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων· καθάρισμα τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς οἰκίας· καθάρισμα ἀργυρῶν σκευῶν, λυχνιῶν, ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων.

Θέρμανσις, ἀερισμός. Πλύσις ἀσπορροούων, ἀερισμὸς δωματίων, ὑπηρεσία τῆς τραπέζης· τακτοποιήσις τῆς τραπέζης· προσφορὰ φαγητῶν, ἐπίσημα γεύματα. Μαγειρεῖον. Διάφορα εἶδη σιδηρώματος, ἐπιδιόρθωσις ἐνδυμάτων. Καλλιεργία ἀνθῶν.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Εισαγωγή. Ἡ Δημοουργία τῶ ζῶα, οἱ ἄνθρωποι, αἱ συν-
θῆκαι τῆς υπέρβιως αὐτῶν ὁ πλοῦτος ἡ οἰκονομία.

Ἡ παραγωγή καὶ τὰ ὄργανα αὐτῆς. Ἡ ἐργασία τὸ πρῶ-
τον ὄργανον τῆς παραγωγῆς, ἡ πρόνοια καὶ ἡ φρενὴ, αἱ
λοιπαί ἀρεταί· ἐπαρμολογία ἐργασίας, αἱ τιμαὶ τῶν κεφαλαιῶν
καὶ τῆς ἐργασίας. Οἰκιακὴ παραγωγή ἡ πρόνοια καὶ ἡ φρενὴ.
Τὸ κεφάλαιον δεύτερον ὄργανον παραγωγῆς, αἱ δαπάναι καὶ
ὁ κανονισμὸς τῶν δαπανῶν τοῦ οἴκου, ὁδηγία· περὶ διευθύν-
σεως τοῦ οἴκου ὑγιεινὰ παραγγέλματα.

ΙΧ Οἰκιακὴ Παιδαγωγικὴ

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Εἰσαγωγή καὶ διαίρεσις τῆς οἰκιακῆς Παιδαγωγικῆς. Ἀ-
γωγή Σωματικὴ. Ἡ σωματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν βρεφι-
κὴν ἡλικίαν τὴν νηπιακὴν καὶ ἰδίως τὴν παιδικήν. Ἡ σω-
ματικὴ κατάστασις τῶν βρεφῶν τῶν νηπίων καὶ τῶν
παιδίων. Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς σωματικῆς ἀναπτύ-
ξεως κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας ἡλικίας. (Τροφὴ ἀρισμὸς, φω-
τισμὸς, καθαρὸς ἐνδυμασία, κίνησις, ὕπνος δι' ἐκιάστην
τῶν τριῶν τούτων ἡλικιῶν).

Τὰ αισθητήρια ὄργανα καὶ περὶ τῆς ἀναπτύξεως τούτων.
Πνευματικὴ ἀγωγή. Ἡ πνευματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν
βρεφικὴν ἡλικίαν. Ἡ πνευματικὴ τῶν βρεφῶν κατάστασις,
Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως.

α'.) τοῦ βρέφους (Μήτηρ, φύσις, παιδικαί, γλωσσικὴ ἀνά-
πτυξις).

β'.) τῶν νηπίων (φύσις, εἰκόνες, μῦθοι, παιδικαί, μουσικὴ,
γλῶσσα, ἠθικὴ μόρφωσις διὰ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ περὶ
δείγματος).

γ'.) τῶν παιδίων (διανοητικὴ ἀνάπτυξις, ἐργασία, ἠθικὴ
καὶ θρησκευτικὴ μόρφωσις, ποινὰ καὶ ἀμοιβαί, λελογισμένη
ἐπιμέλεια τῶν δι' ἑαυτῶν πράξεων).

X. Γυμναστικὴ

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἐλευθερία καὶ τακτικαὶ ἀσκήσεις. Ἀσκήσεις διὰ κοντῶν
καὶ γυμναστικὰ παιχνίδια.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Τακτικαὶ ἀσκήσεις. Ἐπανάληψις τῶν διδασθέντων εἰς τὴν
προηγούμενην τάξιν. Ἐλευθερία ἀσκήσεις καὶ ἀσκήσεις διὰ
κοντῶν καὶ ἀλτήρων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Τακτικαὶ καὶ ἐλευθεραὶ ἀσκήσεις τακτικώτεροι καὶ μετὰ
μείζονος προσοχῆς ἐκτελούμεναι. Ἀσκήσεις βηματισμῶν
μετ' ἑλαφρῶν κινήσεων τῶν ἄνω ἄκρων. Ἐλευθεραὶ ἀσκή-
σεις συνοδευόμεναι μετὰ κοντῶν καὶ κορνῶν κατὰ ποικίλους
τρόπους φερομένων καὶ ἀναπαλλομένων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Σύνθεσις καὶ ἐκπύλησις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος
διδασθέντων. Ἐλευθεραὶ ἀσκήσεις συνοδευόμεναι μετ' ἀλτή-
ρων καὶ κορνῶν κατὰ ποικίλους τρόπους φερομένων καὶ
ἀναπαλλομένων.

- XI. Καλλιγραφία

ΤΑΞΙΣ Α'.

Γραφὴ μικρῶν γραμμάτων καὶ κεφαλαίων, στρογγυλὴ
γραφή.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἀσκήσις εἰς τὰ διάφορα μεγέθη τῶν γραμμάτων καὶ εἰς
τὴν ταχυγραφίαν. Ἐπιγραφαὶ διὰ στρογγυλῆς γραφῆς.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Τὰ μικρὰ καὶ μεγάλὰ ἑλληνικὰ Γράμματα κατὰ τὰς δια-

τάξεις τῆς μεθοδικῆς καλλιγραφίας. Γραφή μετὰ κοσμημάτων. Οἱ ἀριθμοί. Στοιχεῖα καταστιχογραφίας.

XII. Χειροτεχνήματα

ΤΑΞΙΣ Α'.

Κοπή καὶ ραφή γυναικείου χιτῶνος πεποικιλμένου δι' ἑλαφροῦ ποικιλματος. Πλοκή περιποδίων. Ραφή περιβλημάτων προσκεφαλαίων μετὰ τριχάπτων πλεκτῶν πρὸς διακόσμησιν αὐτῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ραπτική, κοπτική καὶ ποικιλτική. Κοπή καὶ ραφή ἐπιχιτωνίου (καμιζόλας) πεποικιλμένου διὰ συνθετωτέρου ποικιλματος. Ἀσκήσεις κοπτικῆς ἐσωρούχων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Κοπτική, πλεκτική, ραπτική, ποικιλτική. Τὰ χρησιμώτερα εἶδη τῆς πλεκτικῆς (διὰ κλιτσοβελονῶν καὶ νήματος λεπτοῦ). Κοπή καὶ ραφή περικαλυμμάτων προσκεφαλαίων μετὰ λευκοῦ κεντήματος.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Κοπτική, ραπτική, πλεκτική καὶ διαρραφή. (μαντάρισμα) Κοπή καὶ ραφή χιτῶνος ἀνδρικοῦ. Διαρραφή (μαντάρισμα). Κοπή γυναικείων ἐπιστηθίων (μπουστάκι) καὶ ραφή αὐτῶν. Κεντήματα διὰ μετάξης πρὸς διακόσμησιν τοῦ οἴκου.

Κατὰ τὴν Ε'. ἐξαμηνίαν ἀυξάνονται αἱ ὥραι τῶν ἐργαχείρων κατὰ μίαν εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις καὶ γίνονται πρακτικαὶ ἀσκήσεις κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς (ἐπὶ ἐνδυμάτων ἀπλῶν χρησιμοποιηθησομένων ὑπὸ τῶν μαθητριῶν, ἐπὶ ἐνδυμάτων ἐργασίας κατ' οἶκον καὶ ἐπὶ ἐνδυμάτων παιδικῶν).

XIII Ἰχνογραφία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἰχνογραφία ἀπὸ μεγάλων πινάκων καὶ ἀντικειμένων πραγματικῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἰχνογράφησις σχημάτων εὐθυγράμμων, καμπυλογράμμων. Ἰχνογράφησις κοσμημάτων καὶ φύλλων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἰχνογράφησις κατὰ πρότυπα ἀπλᾶ, ἰχνογράφησις κοσμημάτων πλαστικῆς μετὰ σιᾶς.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἰχνογράφησις καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων, ὕδατογραφία.

XIV Ὁδικὴ

ΤΑΞΙΣ Α', Β', Γ' καὶ Δ'.

Ἄσματα μονόφωνα, δίφωνα καὶ τρίφωνα κατὰ φθογγόσημα ἀπὸ βιβλίου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Δικαιοσύνης Σύμβουλον ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διοτάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1901

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΒΟΡΕΛΛΗΣ